

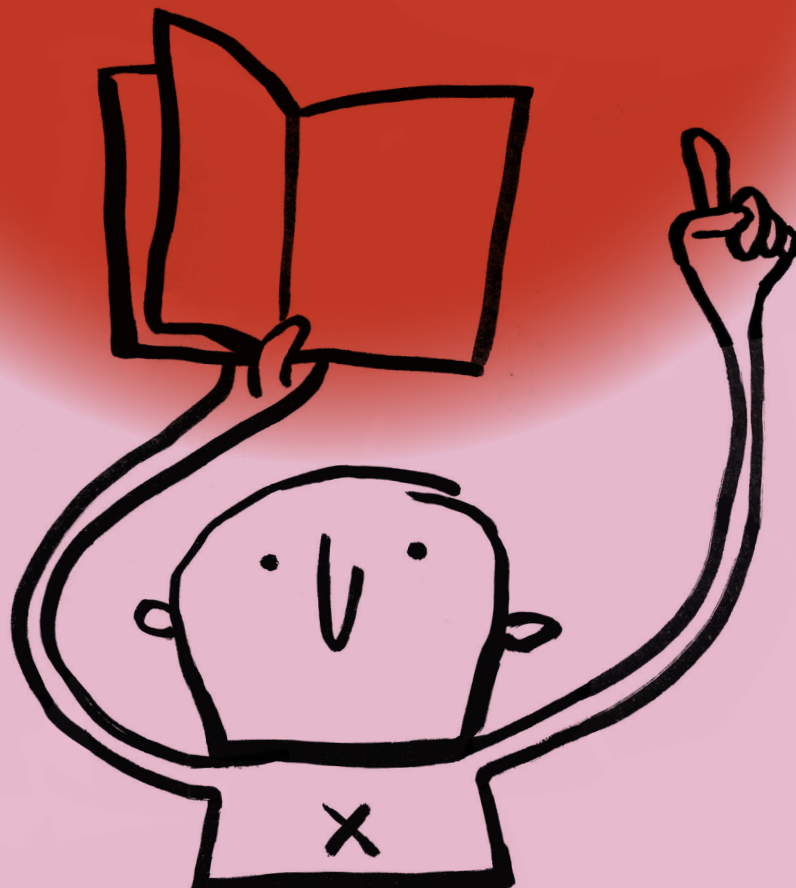
groep 7/8

leerjaar 5/6

Bij de les

BEGRIJPEND EN STUDEREND LEZEN

Sluit
100% aan
bij school

Dit werkboek is van:

zwijsen

Bij de les

Oefenen met begrijpend en studerend lezen

Voor wie?

Met dit oefenboek oefenen kinderen in groep 7 en 8 / leerjaar 5 en 6 begrijpend en studerend lezen, zoals dat op school wordt geleerd. Dit boek is bedoeld voor kinderen die het fijn vinden of die het nodig hebben om op school of thuis extra te oefenen. De opdrachten in dit boek sluiten naadloos aan op wat kinderen op school leren.

De oefenstof wordt per bladzijde en door het boekje heen opgebouwd:

- Bovenaan staat steeds wat de bedoeling is, daaronder staan de opdrachten.
- De bovenste opdrachten zijn makkelijker dan de opdrachten onderaan.
- De eerste pagina's zijn makkelijker dan de laatste pagina's in het boek.

Voor sommige kinderen is oefenen van de leerstof moeilijk. Zij kunnen in dit boek dan minder oefenstof maken. Ze kunnen bijvoorbeeld de onderste rijtjes doorstrepen. Zo oefenen zij toch de basisstof, zonder dat dit een te grote belasting is voor hun leerplezier.

Wat?

Wat oefen je:

- Tekstdoel en tekststructuur (alinea's, verwijswaarden en signaalwoorden)
- Woordenschat
- Samenvatten en hoofdgedachte
- Voorspellen en vragen stellen

Tips

1. Lezen, nadenken en praten helpt bij leesbegrip

Als je de letters op een bladzijde omgezet hebt naar woorden en zinnen, kun je ook stilstaan bij wat je gelezen hebt. Wat heeft de schrijver opgeschreven? Een spannend verhaal, informatie over spinnen of een gebruiksaanwijzing van een mobiele telefoon? Als je teksten leest, neem dan ook de tijd om na te denken of te praten over wat je gelezen hebt!

2. Schrijf op en teken

Soms staat er in een tekst veel informatie. Dan helpt het als je daar een tekeningetje van maakt of belangrijke woorden opschrijft. Dat tekeningetje en die woorden helpen je te onthouden wat je gelezen hebt.

3. Afwisselen

Wissel inspanning en ontspanning af. Heb je een pagina gemaakt? Doe dan eens iets heel anders! Ga even lekker bewegen, dansen of zingen of lees een (strip)boek. Je kunt tenslotte niet alleen maar hard werken!

Bij de les

Uitleg bij de opdrachten

Tekstdoel en tekststructuur (inleiding-kern-slot)

Door te kijken naar de opbouw van een tekst, krijg je meer grip op een tekst. Je ziet dan dat het verhaal een begin, een middenstuk en een (spannend) einde heeft. Bij informatieve stukken zie je dat de schrijver een inleiding schrijft (waarover hij informatie gaat geven), een kern (met de informatie) en een slot (soms met een samenvatting of een conclusie). Inzicht in de structuur van een tekst helpt je om de tekst beter te begrijpen. Er zijn ook speciale woorden die je kunnen helpen bij het begrijpen van de tekst: verwijswaarden, bijvoorbeeld het woord *Hij* in de volgende zin: *De man liep de straat uit. Hij ...* En er zijn signaalwoorden, bijvoorbeeld het woord *dus* in de volgende zin: *De klei kan hard worden, dus doe het potje goed dicht.*

Woordenschat

Je hebt een grote woordenschat nodig om een tekst te kunnen begrijpen. Als je een tekst goed wilt begrijpen, moet je meer dan 80% van de woorden uit de tekst kennen. Door onbekende woorden te leren, vergroot je je woordenschat en kun je teksten steeds beter begrijpen.

Samenvatten en hoofdgedachte

Als je een tekst leest, ben je soms druk bezig alle woorden en zinnen te lezen. Dan vergeet je waar de tekst over ging. Door na het lezen na te denken over de vraag: *Waar ging deze tekst eigenlijk over?* sta je stil bij de inhoud van de tekst. Kijk terug in de tekst en onderstreep belangrijke woorden en zinnen. Hierna kun je ook in één zin proberen vast te leggen wat je gelezen hebt in de tekst: de hoofdgedachte.

Voorspellen en vragen stellen

Of je een tekst begrijpt of niet, hangt ook af van wat je al weet over een onderwerp. Door vooraf de titel van de tekst en de plaatjes te bekijken, maak je je hoofd alvast klaar om de tekst goed te kunnen begrijpen. Het is ook handig om jezelf vragen te stellen over het onderwerp van de tekst voordat je gaat lezen.

Dit oefenboek biedt de mogelijkheid om lezen met begrip extra te oefenen.

In deze les leer je samenvatten met behulp van een schema.

Je kunt de alinea's van een tekst samenvatten in een schema. Het maken van een schema geeft je een duidelijk overzicht. Hierdoor kun je de hele tekst in enkele zinnen samenvatten. Ook zie je goed, welke vraag de tekst beantwoordt. Zo kun je gemakkelijker de hoofdgedachte weergeven.

♥ cocoswereld

cocoswereld.kin/eerste-week-op-de-middelbare-school/

Coco's Wereld

home

hobby's

you tube

Over mij

Wat leuk dat je mijn ___1___ leest! Mijn naam is Coco en ik schrijf vooral over de dingen die me bezig houden. Je weet wel, over bff's, shoppen, de leukste DIY en natuurlijk school. Deze week was een mijlpaal: de eerste week op de middelbare school! Ik vertel je wat ik allemaal beleefd heb.

Mijn eerste week op de middelbare school

🕒 25 augustus 👤 Coco

Op maandag was ik om half zeven al wakker toen ik erachter kwam welke dag het was: de eerste schooldag! Ok, een beetje zenuwachtig, maar gelukkig realiseerde ik me dat ik was voorbereid. Mijn tas stond al gepakt, lunchtrommel klaargezet in de koelkast en een outfit lag klaar. Ik koos voor een skinny jeans, witte sneakers en een basic shirt. Geen stress dus, want ik was zo klaar!

Dinsdag was nog een kennismakingsdag, maar daarna begon het lesrooster. Mijn rooster was echt mega-ingewikkeld. Ik kon geen lokaal vinden en was de hele tijd de klas kwijt. Gelukkig vond ik snel een gast uit de tweede die ik ken van de basisschool. Hij is een beetje awkward, maar wel cool. Hij heeft me de hele dag geholpen om alle lokalen te vinden. Toch wel stoer van mezelf dat ik hem durfde aan te spreken.

Woensdag ging ik voor het eerst het hele stuk fietsen. Mijn moeder had me de eerste dagen nog gebracht met de auto. Nou, het viel tegen, dat fietsen. Maar met een groepje is het wel chill.

Op de terugweg begon het keihard te regenen. No way dat ik zo'n fashionloos regenpak aantrek natuurlijk. Ik kwam helemaal doorweekt thuis, maar we hadden wel dikke lol!

Weet je wat echt episch is aan de middelbare school? De kantine! Zoveel lekkere dingen dat je gewoon nooit meer brood wil meenemen. Op onze school wordt wel alleen healthy food gemaakt, maar dat is serieus lekker. Ik at donderdag een broodje met avocado en zalm, mmmm. Ik moet er wel opletten dat ik niet elke dag eten haal in de kantine, anders ben ik zo skeer.

Op vrijdag hebben we gym, echt niet cool. Dan moet je in sportkleden rondjes om een veld lopen, buiten!! De gymdocent zei dat we dat ook in de winter doen, wat een crisis! Ik had het nu al koud. Mijn moeder zei dat we morgen wel even in de stad naar een warme outfit gaan kijken. Dan kan ik tenminste shinen op dat sportveld als het -10 is.

1 Wat past het best op plaats 1?

- A dagboek
- B webpagina
- C blog
- D boek

2 Wat voor soort tekst is dit?

- A verhaalttekst
- B weettekst
- C overtuigende tekst
- D beschouwende tekst

3 Wat zijn de belangrijkste woorden uit deze tekst? Zet er een streep onder.

4 Elke dag schrijft Coco over een ander onderwerp. Welke onderwerpen komen aan bod?

Maandag: _____

Dinsdag: _____

Woensdag: _____

Donderdag: _____

Vrijdag: _____

5 Welke tips geeft Coco? Vul verder in.

Maandag	
Dinsdag	
Woensdag	In een groepje fietsen is gezelliger dan alleen.
Donderdag	
Vrijdag	

6 Wat is de hoofdgedachte van de tekst?

- In haar eerste week op de middelbare school....
- A kon Coco shinen in een goede outfit.
 - B heeft Coco veel vrienden gemaakt.
 - C heeft Coco erg veel meegemaakt.
 - D vond Coco alles supergaaf.

7 Wat betekent ongeveer hetzelfde?

- Trek een lijn.**
skeer ●	● eigenaardig
fashionloos ●	● opleuken
awkward ●	● ouderwets
pimpen ●	● blut

8 De schrijver vertelt wat haar geholpen heeft de eerste week. Wat onthoud jij voor als je zelf naar de middelbare school gaat?

In deze les leer je samenvatten met behulp van een schema.

Je kunt de alinea's van een tekst samenvatten in een schema. Het maken van een schema geeft je een duidelijk overzicht. Hierdoor kun je de hele tekst in enkele zinnen samenvatten. Ook zie je goed, welke vraag de tekst beantwoordt. Zo kun je gemakkelijker de hoofdgedachte weergeven.

Peter en de wolf

Er was eens een jongen die Peter heette. Peter woonde met zijn grootvader in een huisje vlakbij het bos. Op een vroege morgen opende hij het tuinhek en liep de grote, groene wei in. In een hoge boom zat een vogeltje, Peters beste vriend.

Samen genoten ze van de rust, totdat daar een dikke eend aangewaggeld kwam.

'Wat ben jij nou voor vogel dat je niet kunt vliegen?' sneerde het vogeltje. De eend reageerde fel en met luid gekwaak. 'Wat ben jij voor vogel dat je niet kunt zwemmen?' Vervolgens plonsde ze de vijver in. Ze kibbelden aanhoudend, de eend in de vijver en het vogeltje fladderend langs de waterkant.

Opeens zag Peter een kat, die intussen door het gras kwam aangeslopen. 'Al dat gekibbel maakt het voor mij makkelijker om dat vogeltje te vangen en op te eten!' Op zijn zachte pootjes sloop hij op zijn doel af. Maar Peter waarschuwde het vogeltje en gelukkig kon het op tijd de boom in vliegen. De kat keek nog eens naar de weggeulogen prooi en gaf de moed op.

Toen kwam grootvader naar buiten. Zijn gezicht stond op onweer, want Peter was zonder iets te zeggen weggelopen. 'Wat als er een grote boze wolf was gekomen? Wat had je dan gedaan?' sprak grootvader boos. Peter was helemaal niet bang voor wolven, dus hij sloeg geen acht op de woorden van zijn grootvader. Maar grootvader dacht er duidelijk anders over en nam Peter mee naar huis.

Even later kwam een wolf uit de bosjes tevoorschijn. In een flits schoot de kat de boom in, maar de eend schrok zo hevig dat zij niet aan de wolf kon ontsnappen. In één hap slokte de wolf de eend levend naar binnen. Het vogeltje zat ook nog steeds in de boom – niet te dicht bij de kat natuurlijk – en onder hen sloop de wolf heen en weer met grote, hongerige ogen.

Peter zag het schouwspel van achter het hek en bekeek de wolf eens goed. Vervolgens ging hij naar de schuur, haalde daar een stuk touw en klom op de tuinmuur. Peter pakte een overhangende tak beet en klom de boom in. Hij maande het vogeltje de wolf af te leiden, hetgeen het dappere vogeltje deed. De wolf hapte en werd woest, omdat het vogeltje veel slimmer was dan hijzelf. Intussen had Peter een lus in het touw gemaakt en liet het langzaam uit de boom naar beneden zakken. De staart van de wolf kwam in de lus, waarna Peter hard aan het touw trok. De wolf probeerde los te komen, maar Peter had de andere kant van het touw vastgebonden aan de boom. Hoe harder de wolf tekeerging, des te strakker werd de lus vastgetrokken. De wolf was gevangen!

Op dat moment kwamen er jagers uit het bos, die het wolvenspoor gevolgd waren en de wolf neer wilden schieten! 'Niet doen! Nee! Niet schieten! Het vogeltje en ik hebben de wolf gevangen. Jullie moeten ons helpen om hem naar de dierentuin te brengen.'

In een vrolijke optocht gingen ze op weg. Peter liep voorop, gevolgd door de jagers met de wolf aan een touw. Grootvader, die bleef mopperen over wat er allemaal had kunnen gebeuren, sloot de rij samen met de kat. Boven de optocht vloog het vogeltje en hij tsiplpte blij: 'Peter en ik zijn echte helden, want wij hebben de wolf gevangen!' En als je heel goed luisterde, kon je de eend horen kwaken in de buik van de wolf.

1 In deze tekst komt steeds een nieuw figuur tevoorschijn.

Vul in.

2 Maak een samenvatting van dit verhaal door het schema verder in te vullen.

inleiding: Peter opent het tuinhek en loopt de wei in.

alinea 2: Er komt een eend aan en de vogel en de eend kibbelen.

alinea 3: _____

alinea 4: _____

alinea 5: _____

alinea 6: _____

alinea 7: _____

slot: _____

3 Welke zin geeft de hoofdgedachte het best weer?

- A Peters vrienden zijn dieren waarmee hij kan praten.
- B Peter is nergens bang voor, ook niet voor wolven.
- C Peter kan het vogeltje op tijd waarschuwen voor de kat.
- D Peter is een hongerige wolf te slim af en weet hem te vangen.

4 Welk signaalwoord past in beide zinnen? Zoek het op.

De eend reageerde op de opmerking van het vogeltje en dook _____ de vijver in.

Peter zag wat de wolf deed en ging _____ de schuur in om touw te halen.

5 Welke zin is onjuist?

- A De vogel en de eend kibbelen, terwijl de kat komt aangeslopen.
- B Grootvader spreekt boos tegen Peter, terwijl de wolf uit de bosjes komt.
- C Peter vangt de wolf, terwijl de jagers uit het bos komen.
- D Ze liepen in een optocht, terwijl de eend kwaakte in de buik van de wolf.

Peter en de wolf van Sergej Prokofjev is een muzikaal ____1____. Dat betekent dat iedereen die in het verhaal voorkomt wordt voorgesteld door een instrument. Het vogeltje wordt bijvoorbeeld gespeeld door een fluit en de eend door een hobo. De kat is natuurlijk de klarinet. Welk instrument grootvader moest spelen, was een moeilijke beslissing. ____2____ is het de fagot geworden. De wolf wordt zelfs gespeeld door drie instrumenten, de hoorns. De pauken zijn de jagers met hun geweschoten. En alle strijkers samen spelen Peter, de hoofdpersoon van dit verhaal.

6 Wat past het best op plaats 1?

- A liedje
- B verslag
- C gedicht
- D sprookje

7 Wat past het best op plaats 2?

- A zoals
- B uiteindelijk
- C daarom
- D vervolgens

8 Welke drie woorden passen bij deze tekst?

Geef ze dezelfde kleur.

beschouwend

sprookje

informereren

verhalend

fabel

amuseren

instructief

songtekst

overtuigen

- Teksten niveau AVI M6-E6
- Tekstdoel en tekststructuur
- Alinea's, verwijswaarden en signaalwoorden
- Woordenschat
- Samenvatten en hoofdgedachte
- Voorspellen en vragen stellen

taal & lezen

→ begrijpend en studerend lezen

10+

Bij de les

Oefenen met begrijpend en studerend lezen

Extra oefenen met begrijpend en studerend lezen? Dat kan met dit oefenboek! Het goed begrijpen en verwerken van wat je leest is belangrijk. Het is de basis van het verwerven van kennis. Niet alleen op de basisschool, maar ook later in het vervolgonderwijs. Als je weet hoe je grip krijgt op een tekst, kun je uiteindelijk alle teksten lezen en begrijpen. Het oefenboek begint makkelijk met eenvoudige teksten en eenvoudige opdrachten: hoe is een tekst opgebouwd, ken je alle woorden uit de tekst en kun je een eenvoudige samenvatting maken? En dan wordt het steeds een stukje uitdagender.

Zo oefen je alle vaardigheden die je nodig hebt om een goede lezer te worden!

zwijsen.nl/bijdeles

Sluit
100% aan
bij school